

[Lange.]

det var vanskeligt at gøre alle disse Parter tilfreds, men jeg tør nok sige, at det har neppe været for at opfylde stærke Ønsker fra de erhvervsdrivende eller Forbrugerne, det foreliggende Forslag er blevet fremsat, og jeg maa vel nok have Lov til at sige, hvad der ogsaa blev bekræftet af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at man her søger at opfylde Ønsker, der er fremsat fra Handels- og Kontormedhjælpernes Side. Det har været saa heldigt, at under den Udvalgsbehandling, der har fundet Sted, har Repræsentanten for Forbrugerne i det store og hele været enig med Repræsentanterne for Medhjælperne, men vi er jo alle Forbrugere, og det er vel en Gang saaledes, at selv om man møder som Repræsentant for Forbrugerne i et Udvalg som det, der her har været nedsat, bevarer man sin Hovedinteresse. Hvis man er Købmand og møder som Repræsentant for Forbrugerne, vil man ikke helt lade sine Købmandssynspunkter hvile, og den eneste Repræsentant for Forbrugerne, Fru Camilla Nielsen, har ogsaa nok været noget paa-virket af, at hun ved Siden af at være Forbruger var Fagforeningsrepræsentant. Jeg er enig med den højtærede Handelsminister i, at Hensynet til Medhjælperne naturligvis er et Hensyn, som bør tages, men jeg tror ikke, man ser rigtigt paa denne Sag, naar man mener, at Medhjælpernes eneste Interesse i en Lukkelov skulde være en stadig Nedgang i Arbejdstiden. Jeg tror ikke, den ærede Ordfører for Socialdemokratiet har Ret, naar han siger, at Tilstandene for Handelsmedhjælperne i vort Land er slette og utaalelige, og den ærede Ordfører bekræftede for øvrigt selv, at Tilstanden er ganske anderledes, end da han var Medhjælper. Det er ogsaa en overordentlig stor Indskrænkning, der er sket i Arbejdstiden, siden han og den ærede Ordfører for Venstre og jeg var Handelsmedhjælperne. Den ærede Ordfører var inde paa, at man havde lidt aandelig Skade ved den lange Arbejdstid. Jeg skal ikke komme ind paa dette Spørgsmaal; jeg ved ikke, om de Udtalelser, den ærede Ordfører fremsatte, skulde forstaas saaledes, at han selv havde lidt nogen Skade ved den lange Arbejdstid, han havde haft i sine unge Aar. Jeg vil gerne, naar den ærede Ordfører siger, at Tilstandene er saa slette og utaalelige for Medhjælperne, gøre opmærksom paa, at vi har kortere Tid at holde Butikkerne aabne i end de fleste Lande; et ganske enkelt Land har en lidt kortere Tid, men i de allerfleste Lande har man betydelig længere Aabnings-

tid end i Danmark, og naar jeg ikke med nogen Glæde ser paa en Indskrænkning af Arbejdstiden paa nuværende Tidspunkt, er det, fordi Vanskelighederne for Erhvervs-livet netop for Øjeblikket er saa store, at man kun med den allerstørste Betænkelighed kan gaa med til Bestemmelser, som vil medføre en Forringelse af Omsætningen og en Forøgelse af Omkostningerne. Det er i og for sig mærkeligt at de, der Gang paa Gang hævder, at de Omkostninger, som Mellemandhandelen paafører Omsætningen, er for store, samtidig fremsætter Forslag, hvis Gennemførelse maa virke i Retning af en Forøgelse af disse Omkostninger.

Jeg skal ikke gaa dybere ind paa Forslagets Enkeltheder, men kun omtale nogle enkelte af disse. En af de vigtigste Bestemmelser er, at man vil fastslaa 6-Lukningen de fire første Dage af Ugen. Som allerede fremhævet flere Gange er Forholdet nu det, at man den største Del af Aaret, nemlig fra 16. September til 31. Marts, lukker Forretningerne Kl. 6 efter den bestaaende Lov, hvorimod man fra 1. April til 15. September har Lov til at holde Forretningerne aabne til Kl. 7. Allerede da vi vedtog den nugældende Lukkelov, var der stærke Ønsker om, at man fik Lukning Kl. 6 hele Aaret rundt. Naar man ikke naaede dette Resultat, var det, fordi man mente, at der maatte vises Hensyn til Forretningerne og Kunderne paa Landet, og det er det samme Hensyn, jeg mener, man ogsaa nu maa vise. Ikke mindst i Høst- og Saatiden tror jeg, det er ønskeligt for mange Landforretninger og for mange Landkunder at bevare den nuværende Ordning. Men det er et Spørgsmaal, som vi nærmere kan behandle i det kommende Udvalg.

En anden, maaske den allervigtigste, Bestemmelse i Lovforslaget er den betydelige Ændring vedrørende Lukningen paa Lørdage og paa Dage forud for Folkekirkens Helligdage. Efter den nuværende Ordning har man Lov til at holde Forretningerne aabne til Kl. 9. Nu gør man det meget store Skridt at ville forandre dette til Kl. 6. Herved imødekommes endda ikke fuldt ud de Ønsker, som er fremsat af Handels- og Kontormedhjælperne, og det skal derfor maaske kun betragtes som et første Skridt, idet Handels- og Kontormedhjælperne ønsker at faa Tidspunktet for Lukning om Lørdagen fastsat til Kl. 4. Naar man ønsker denne tidlige Lukning om Lørdagen, er det under Henvisning til den engelske Ordning, til den engelske Week-end. Men man kan ikke med nogen Ret overføre engelske Forhold paa danske. Det er ganske